

og at den bedste sikring af en bygning, der skal bevares, er, at den har en tidssvarende og økonomisk rentabel funktion.

Mindretallet kan tilslutte sig det principielle indhold i disse betragtninger og konstaterer, at ministeren i svaret på spørgsmål 26 (optrykt som spørgsmål 8), om man i realiteten disponerer over den fornødne ekspertise til at kunne foretage den fornødne afvejning for de forskellige bygnings- og erhvervs-kategorier, især har henvist til det særlige bygningssyn, der skal sammensættes af en række eksperter, hvor såvel kommunerne som ejerne og brugerne af de fredede bygninger vil blive repræsenteret.

Af lovforslagets § 22 fremgår imidlertid, at det særlige bygningssyn består af 10 medlemmer, hvoraf et enkelt medlem repræsenterer sammenslutningen af ejere, administratorer og brugere af fredede ejendomme i Danmark. Det er altså dette ene medlem, der skal tilføre bygningssynet den fornødne økonomiske og erhvervsmæssige ekspertise. Det siger sig selv, at en enkelt person ikke på nogen som helst måde fagligt kan dække de meget forskelligartede bygnings- og erhvervsvirk-somheder, der allerede er fredede og påtænkes fredede. I øvrigt er det indlysende, at en enkelt repræsentant for den ene halvdel af de synspunkter, der skal indgå i afvejningen, ingen indflydelse vil få på afgørelsen, når den anden halvdel af de synspunkter, der skal afvejes, er repræsenteret af 9 medlemmer.

Mindretallet er derfor af den opfattelse, at den af ministeren påståede sammenfattende afvejning i realiteten ikke finder sted.

I spørgsmål 27 (optrykt som spørgsmål 9) forespurgte udvalget, om lovforslagets § 32 i princippet giver ministeren mulighed for adgang til enhver danskers hjem. Ministeren fastslår i svaret, at bestemmelsen alene kan anvendes, når det er nødvendigt for administrationen af bygningsfredningsloven. Mindretallet tager derfor til efterretning, det konkrete spørgsmål taget i betragtning, at § 32 alene vedrører de fredede ejendomme.

Mindretallet skal sammenfattende konkludere:

at bygningsfredningsloven formentlig er den eneste væsentlige lov under miljøministeriet, hvor der ikke er administrativ adgang,

at bygningsfredningsmyndighederne ikke reelt disponerer over eksperter, der kan foretage de fornødne økonomiske og erhvervsmæssige vurderinger,

at de formelle muligheder for at gøre økonomiske og erhvervsmæssige hensyn gældende i øvrigt er mikroskopiske,

at de omkostningsmæssige, herunder skattemæssige, konsekvenser gennem fredninger ikke er blevet tilfredsstillende belyst.

På dette grundlag må mindretallet afvise det foreliggende lovforslag.

Et andet mindretal (det konservative folkepartis medlem af udvalget) finder, at den nye lov som helhed er et fremskridt, fordi den forenkler fredningslovgivningen i betydelig grad.

Mindretallet beklager dog kraftigt, at lovens § 12 i sin nye udformning kan anvendes til en snigende socialisering af store dele af dansk landbrug. Især slægtsgårdene er i farezonen. Mindretallet har stillet ændringsforslag, så staten ikke kan kræve at overtage en hel ejendom med jordtilliggende, når den overtager en fredet bygning, som ejeren ikke har haft råd til at vedligeholde. Den nye regel forekommer så meget mere urimelig, som staten ofte selv gennem sin skattepolitik har umuliggjort vedligeholdelsen. Miljøministerens udtalelser over for udvalget om anvendelsen af § 12 giver ingen garanti for, at der ikke bliver tale om statsovertagelse af hele landbrugsejendomme (eller andre ejendomme).

Mindretallet har sammen med andre medlemmer af udvalget arbejdet for, at myndighederne ikke – som det var tilfældet ifølge regeringens lovforslag ved fremsættelsen – skal kunne tiltvinge sig adgang til en fredet ejendom uden retskendelse. Mindretallet er tilfreds med, at ministeren nu har stillet et ændringsforslag, der imødekommer mindretallets indvendinger, så retskendelse bliver nødvendig på linie med almindelige retsprincipper.

Mindretallet har også noteret sig, at man har efterkommet mindretallets ønske om at sidestille fredede bygninger fra før 1536 med andre fredede bygninger.

Mindretallet beklager, at det ikke under udvalgsarbejdet er lykkedes at få regeringens tilsagn om at lempe skattereglerne for fredede